

12.9.2022

Poronhoitolain 53 §:n mukaiset neuvottelut hallituksen esityksen luonnoksesta vuoden 1923 luonnonsuojelulain nojalla perustettuja kansallispuistoja, luonnonpuistoja ja eräitä luonnonsuojelualueita koskevien lakien muuttamisesta: Värriön luonnonpuisto, ympäristöministeriö ja Pohjois-Sallan paliskunta

Kokousaika: 12.9.2022 klo 10.30-11.00

Kokouspaikka: Teams

Osallistujat:

Ilona Latsa, YM, erityisasiantuntija
Roosa Kellokoski, YM, asiantuntija
Jenni Korhonen-Pereira Coutinho, YM, hallitussihteeri
Anni Kuoppamaa, YM, korkeakouluharjoittelija
Marja Anttonen, paliskuntain yhdistys, porotalousneuvoja
Pohjois-Sallan paliskunnan edustaja Ensio Pirttilä, poroisäntä

Asialista:

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Avattiin kokous klo 10.37.

Ilona Latsa ehdotti Jenni Korhonen-Pereira Coutinhoa puheenjohtajaksi. Hyväksyttiin ehdotus.

2. Osallistujien ja neuvotteluedellytysten toteaminen

Osallistujat esittäytyivät.

Todettiin, että ympäristöministeriön neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

Todettiin, että paliskunnan neuvotteluedellytykset ovat olemassa.

3. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

4. Värriön luonnonpuistoa koskevat lakiehdotusluonnokset, YM

Ilona Latsa esitteli lakiesityksen valmistelutilannetta syyskuussa 2022. Lausuntokierros on päättynyt 23.8. Ympäristöministeriö käy parhaillaan läpi lausuntopalautetta sekä tekee tarvittavat muutokset esitykseen.

Värriön luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981). Värriön luonnonpuistossa sovellettavista rauhoitussäännöksistä säädetään asetuksessa eräistä valtion omistamille alueille perustetuista kansallispuistoista ja luonnonpuistoista (932/1981). Käsillä olevassa lakiehdotusluonnoksessa rauhoitussäännöt saatettaisiin asetustasolta laintasolle. Alueelliset erityissäännökset sisällytettäisiin lainsäädäntöön päivitettyinä, mutta suuria muutoksia voimassa oleviin rauhoitussäännöksiin ei tehtäisi.

Väriön luonnonpuistoa koskevat lakiluonnosehdotukset sisältyvät lakiehdotusluonnokseen eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetun lain muuttamisesta. Lakiin lisättäisiin uusi 6 b §. Viittaussäännöksen mukaan Väriön luonnonpuistosta kielletyistä toiminnoista sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista säädettäisiin uudessa luonnonsuojelulaisissa (6 b § 1 mom.). Myös jatkossa marjojen ja sienien poimiminen olisi sallittua niille, joiden kotikunnan alueella suojelualue sijaitsee (6 b § 2 mom.). Poronhoidon edellytykset luonnonpuistossa säilyisivät ennallaan (6 b § 3 mom.).

Väriön luonnonpuistossa riistaeläinten poistamiseen olisi oikeus paliskuntien osakkailla sekä siihen erikseen nimetyillä henkilöillä kotikunnasta riippumatta (6 b § 4 mom.). Lausuntokierrokselle lähetetyn esitysluonnoksen mukaan ”riistaeläinten poistamiseen on poronhoitoalueella oikeus Suomen riistakeskuksen tähän tarkoitukseen erikseen nimeämällä henkilöillä”. Kirjaus Suomen riistakeskuksesta poistettaisiin. Lausuntopalautteista ilmeni, että nykyisin paliskunta nimeää viranomaisille henkilöt riistaeläimen poistoon.

Lisäksi lakiin lisättäisiin viittaussäännös uuteen luonnonsuojelulakiin, jonka mukaan mm. liikkumisen rajoittamisesta, hoito- ja käyttösuunnitelmasta, luonnonsuojelualueen rajojen määrittämisestä ja merkitsemisestä sekä alueen liittämistä valtion luonnonsuojelualueeseen noudatettaisiin luonnonsuojelulakia (6 c §). Nämä säännökset olisivat jatkossa yhdenmukaiset kaikissa kansallis- ja luonnonpuistoissa.

5. Keskustelu ja paliskunnan näkemykset

Pohjois-Sallan paliskunnan edustaja totesi, että tämänhetkinen tilanne ei paljonkaan muuttuisi. Jos poronhoito-oikeus ja poikkeusperusteinen pyynti tullaan säilyttämään laissa, niin se on etu paliskunnalle. Lausuntopyyntöä ei ollut toimitettu paliskuntaan lausuntokierroksen aikana. Ympäristöministeriö esitti suuret pahoittelut ja totesi, että jatkossa toimittaisiin huolellisemmin.

Paliskuntain yhdistyksen edustaja kysyi, mitä tilapäisellä leirytyksellä tarkalleen tarkoitettaisiin ja voisiko kirjaus olla ilman ”tilapäistä” sanaa. Lisäksi epäselvyyttä aiheutti, mahdollistaisiko sanamuoto jatkossa esimerkiksi kotapuiden pystyyn jättämisen. Ympäristöministeriö selvensi, että Metsähallitus sallii poronhoidon yhteydessä leirytyksen, joka ei olisi luonteeltaan pysyvää. Tavallisen retkeilyn osalta sopivana on pidetty noin kolmea vuorokautta, mutta poronhoidon yhteydessä on mahdollista leirytyä tarvittaessa pidempiäkin aikoja. Kyse ei kuitenkaan saisi olla pysyvistä leirytyksirakenteista, vaan väliaikaisten rakennelmien tekemisestä tilapäiseen käyttöön. Se, mikä on tähän asti ollut mahdollista luonnonpuistossa, olisi sallittua myös jatkossakin.

Pohjois-Sallan paliskunnasta todettiin, että lakiehdotus kuulostaa hyvältä.

6. Yhteisymmärryksen tai erimielisyyden toteaminen ml. jatkoneuvottelun tarve

Todettiin, että neuvottelut päättyvät yhteisymmärryksessä. Jatkoneuvotteluille ei ole tarvetta.

7. Neuvottelun päättäminen

Päätettiin neuvottelut klo 10.53.